

Hart voor
elkaar

Verkiezings-
programma
2022-2026

ChristenUnie SGP

Noordoostpolder

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 Betrouwbare gemeente	4
1.1 Dienstverlening en besturen	5
1.2 Financiën	9
1.3 Openbare orde en veiligheid	10
Hoofdstuk 2 Dienstbare samenleving	13
2.1 Economie	14
2.2 Werk en inkomen	18
2.3 Onderwijs	19
2.4 Zorg	20
2.5 Gezin en jeugd	24
2.6 Cultuur en sport	26
Hoofdstuk 3 Duurzame leefomgeving	28
3.1 Groene en schone leefomgeving	29
3.2 Wonen en ruimte	35
3.3 Veilige en bereikbare leefomgeving	41

Voorwoord

De ChristenUnie en SGP vormen samen al bijna 30 jaar één fractie in de Noordoostpolder. Een unieke, stevige en betrouwbare samenwerking. De principes van de Bijbel zijn de kern en het uitgangspunt voor de politieke keuzes die we maken. De fractie van ChristenUnie-SGP wil hierin God lief hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Deze woorden houden concreet in:

- Dat we in de samenleving aanwezig zijn.
- Dat we een schouder zijn voor hen die dat nodig hebben.
- Dat we spreken namens hen die geen stem hebben.
- Dat we begrenzen en bijsturen daar waar het nodig is

We hebben de afgelopen jaren ervaren dat deze principes de kern zijn van ons werk, daarom gaan we de verkiezingen in maart 2022, met opnieuw de slogan 'Hart voor elkaar'. Iedereen is gelijkwaardig en telt mee.

In een samenleving waar verschillen uitvergroot worden en polarisatie meer en meer toeneemt, is het belangrijk dat we streven naar een samenleving zoals deze bedoeld is. Namelijk dat we meer in verbondenheid met elkaar leven en dat we een gunnend leven leiden, de ander zien als buitengewoon waardevol.

We hebben daarom extra aandacht voor kwetsbare mensen. Vaak worden zij naar de rand van de samenleving gedrongen. In een complexer wordende samenleving hebben we stevige vangnetten nodig. Tijdelijke of langdurige ondersteuning moet beschikbaar zijn. Wij willen dat iedereen de kans krijgt op eigen benen te staan.

De jeugd is de toekomst. Dit betekent dat een stabiele gezinssituatie, gedegen onderwijs, goed openbaar vervoer en een stevig alcohol- en drugsbeleid voor onze fractie belangrijke thema's zijn. Ook willen we respectvol omgaan met de polder en de schepping waarin we leven. Duurzaamheid en goed rentmeesterschap zien wij als onze verantwoordelijkheid.

In dit verkiezingsprogramma hebben we veel actuele punten die onze samenleving raken concreet benoemd en geven we zo mogelijk heldere oplossingsrichtingen aan. We hopen en vertrouwen erop dat dit u en jou aanspreekt.

Wij willen zo graag de liefde die we zelf ontvangen hebben, delen. En we willen dit doen op een nederige en dienende wijze.

Hoofdstuk 1

Betrouwbare gemeente

Hart voor elkaar

1.1 Dienstverlening en besturen

NOORDOOSTPOLDER TOEGANKELIJK EN PERSOONLIJK

Voor veel mensen wordt de samenleving complexer. Ouderen en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie-SGP wil dat de gemeente Noordoostpolder haar communicatie zo toegankelijk mogelijk houdt.

Concrete voorstellen

- De ChristenUnie-SGP wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, (bestemmings)plannen en lokale regelgeving niet alleen digitaal zijn in te zien maar ook in De Noordoostpolder blijven verschijnen.
- Het gemeentelijke contact vindt bij voorkeur persoonlijk, via videobellen of telefonisch plaats. Iedere brief uit ons gemeentehuis is persoonlijk gericht en bevat een rechtstreeks telefoonnummer. We willen de communicatie vanuit onze gemeente optimaliseren en verder personaliseren.
- In Noordoostpolder kunnen inwoners, naast de digitale weg, altijd bij een fysiek loket met hun vragen bij de gemeente terecht, zonder dat ze naar de digitale weg worden doorverwezen.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands (taalniveau B1). Als ChristenUnie-SGP geven we met ons 'verkiezingsprogramma in eenvoudige taal' hier een voorbeeld in.

VERTROUWEN EN INTEGRITEIT

Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie-SGP zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet doorslaggevend voor ons geluid in de gemeenteraad. Als fractie willen we betrouwbaar en constructief bekend staan in Noordoostpolder. Vrede en recht vinden we niet alleen in woorden, maar ook in onze houding en in ons handelen. De ChristenUnie-SGP wil zich daarin laten leiden door wat de Heere van mensen vraagt: recht doen, trouw betrachten en nederig de weg van God gaan (zie Micha 6:8).

Concrete voorstellen

- Ervoor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden;
- Te streven naar een coalitieakkoord met duidelijke afspraken maar met ook voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen;

- De fractie gaat dualistisch te werk;
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven;
- Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven door:
- Raad en college beleggen elke twee jaar een bijeenkomst over integriteit, zodat dilemma's regelmatig besproken worden;
- De burgemeester is hoeder van de integriteit en daarmee ook vertrouwenspersoon voor raad en college. De burgemeester stelt een tweede vertrouwenspersoon aan.

LOKALE EN REGIONALE MEDIA

Onafhankelijke lokale en regionale media zijn cruciaal voor de lokale nieuwsvoorziening en de lokale democratie. Bij ons zijn dat onder andere De Noordoostpolder, de Stentor en Omroep Flevoland. Ze informeren inwoners, houden bestuurders scherp en agenderen maatschappelijke kwesties.

Concrete voorstellen

- We formuleren lokaal mediabeleid in overleg met deze media. Hierin willen we ook aandacht voor de veiligheid van journalisten;
- ChristenUnie-SGP wil onderzoek naar de haalbaarheid van een lokaal mediafonds in Noordoostpolder, omdat het belangrijk is gericht kwetsbare onderdelen van de nieuwsvoorziening te kunnen ondersteunen, zoals onderzoeksjournalistiek of journalistiek in wijken of bij doelgroepen. Hierbij willen we de provincie ook betrekken vanuit hun rol als hoeders voor de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur.

VERSTERKING VAN BESTUUR EN SAMENLEVING

Noordoostpolder vormt pas een echte samenleving als mensen elkaar zien en helpen, verbinding zoeken en over verschillen praten. Bij de ChristenUnie-SGP staat de samenleving centraal. Een samenleving die het werk is van inwoners en maatschappelijke verbanden samen.

De gemeente heeft vooral als taak de samenleving te versterken en staat daarom naast mensen. Om te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid maar ook om mee te denken, te stimuleren en te ondersteunen waar dat nodig is. De menselijk maat, dát past bij de ChristenUnie-SGP, dát past bij Noordoostpolder. In het leven van alledag in ons werk, in ons gezin en in de zorg van de gemeente voor de inwoners.

Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En voor mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, biedt de overheid een vangnet. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun vrijheid, gezondheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is.

De gemeente neemt de verantwoordelijkheid van de maatschappelijke verbanden in Noordoostpolder niet over. Maar zij beschermt wel hun ruimte om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen en ondersteunt hen daarbij. De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van

inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, verenigingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert.

De ChristenUnie-SGP wil inzetten op het meedenken van inwoners, via platforms en andere organisaties voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Inwonersinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en inwonerparticipatie stimuleren wij omdat we ervan overtuigd zijn dat het goed is gebruik te maken van de kennis en ervaring van onze inwoners. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over het samenspel en de ruimte die er is voor participatie. Dat steekt nauw. Aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn maar ook geen ongecontroleerde inwonerparticipatie. Dat vraagt om duidelijke financiële en technische kaders, zodat voor inwoners helder is waar ze over kunnen meedenken.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

Concrete voorstellen samenwerkingen

- We willen meer slimme samenwerking met gemeenten Dronten en Urk. Complexere vraagstukken en een veranderende arbeidsmarkt vraagt om specialismen die je samen het best kunt organiseren. ChristenUnie-SGP denkt aan slimme samenwerkingen op thema's als afval(-water), riolering, digitalisering, verkeer & vervoer, grondbeheer, grondmetingen, geluid en inkoop binnen het sociaal domein. Uiteraard is van (ambtelijke) fusie geen sprake;
- De gemeente behoudt de democratische legitimiteit, ook in brede samenwerkingsverbanden. We organiseren samenwerkingsverbanden zo dicht mogelijk bij onze inwoners. Denk bijvoorbeeld aan de veiligheidsregio Flevoland; de gemeente blijft hierin een beslissende rol spelen;
- Al enige jaren is Liander onze netbeheerder. Onze gemeente heeft nog 'oude' aandelen Enexis die geen publiek belang meer dienen. Om die reden verkoopt de gemeente onze aandelen op een gunstig moment;
- We zijn aandeelhouder van investeringsmaatschappij Wadinko. Wadinko doet nu te weinig voor onze gemeente. Het is voor ons een keus tussen twee. Óf Wadinko gaat flink meer focus op Noordoostpolder leggen, óf we verkopen onze aandelen.

Concrete voorstellen inwonersbetrokkenheid en transparantie

- We organiseren jaarlijks een Noordoostpolder-dag waarbij we onze gemeentelijke locaties openstellen en interessante activiteiten organiseren: van gemeentewerf tot brandweer. Ook organiseren we doelgroepmomenten, voor bijv. inwoners met een audiovisuele beperking;
- Continue burgerparticipatie neemt een vanzelfsprekende en grote plaats in bij de (invoering van de) Omgevingswet;
- Gemeentelijke gegevens, zoals statistieken en andere data, worden openbaar en makkelijk inzichtelijk, o.a. ten behoeve van bedrijven en onderwijsinstellingen. We voeren de Wet open

overheid met grote voortvarendheid in;

- We willen inwoners nog meer betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen. Dit doen we vroegtijdig, open en eerlijk;
- Wij zijn voor meer mogelijkheden voor de wijken en dorpen om keuzes te maken. De dorpsbelangen en wijkplatforms krijgen hierin een grote rol. We vragen uit wat hun wensen zijn om meer zelf aan het roer te zitten;
- Meer vertrouwen, minder regels: Elk jaar komt het college met voorstellen voor regels die geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden.

Concrete voorstellen voor onze jongeren

- Plannen van de gemeente worden ook getoetst op de gevolgen voor jongeren (generatiecheck);
- Burgemeester de Groot zal de 18-jarigen bij verkiezingen via een brief persoonlijk uitnodigen om voor de eerste keer hun stem uit te brengen;
- Jongeren in Noordoostpolder worden specifiek bij de 4- en 5 mei bijeenkomsten betrokken en ervoor uitgenodigd;
- Noordoostpolder zorgt er voor dat alle leerlingen uit de groepen 6-8 van de basisscholen uit de gemeente zicht krijgen op wat de gemeenteraad doet, bijvoorbeeld door het organiseren van gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek.

1.2 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een goede rentmeester is. Structurele uitgaven moeten worden betaald uit vaste inkomsten. Alle inwoners betalen mee, hetzij via de afdracht aan de rijksoverheid, hetzij via de lokale heffingen. Voor mensen met weinig financiële draagkracht is maatwerk mogelijk.

De gemeente koopt duurzaam en circulair in. Keuzes en resultaten zijn meetbaar. De gemeente als ambtelijke organisatie moet blijven werken aan doelgerichtheid en efficiëntie.

Noordoostpolder is een financieel gezonde gemeente. Onze solvabiliteit is zeer goed. We hebben geen langlopende schulden. Miljoenenprojecten als de VO-campus of de verbouwing van het zwembad betalen we mogelijk zelfs geheel uit eigen portemonnee of met beperkte projectfinanciering.

Prinsjesdag in september 2021 laat wel zien dat de rijksuitgaven stijgen, waardoor ook het gemeentefonds stijgt. Daarnaast zijn structurele afspraken aan de formatietafel gemaakt over de langjarige financiering van verschillende onderwerpen waaronder de jeugdzorg.

Als Noordoostpolder zijn we één van de meest financieel gezonde gemeenten van Nederland. Soms schiet ons financieel conservatisme door. Financiën werden dan een doel op zich, in plaats van een middel. Ondanks begrotingsoverschotten en jaarresultaten werden afgelopen raadsperiode belastingverhogingen doorgevoerd. De grip in het sociaal domein is door de gemeenteraad vrij stevig ingezet, waar uiteindelijk de financiën toch mee lijken te vallen door de extra compensatie jeugdzorg. We nemen deze lessen mee naar de komende raadsperiode. We blijven financieel gezond, maar we gaan niet onnodig geld oppotten als dat ten dienste hoort te komen van onze inwoners.

Concrete voorstellen

- We houden de lokale lastendruk in toom. Ze stijgt niet meer dan de inflatiecorrectie;
- We willen een meerjarig en geleidelijk ontwikkelend tariefsbeleid. Bijvoorbeeld voor de afvalstoffenheffing is dat hard nodig, afgelopen jaren was de tariefsontwikkeling een jojo-beleid;
- We potten niet teveel op in Noordoostpolder. Concreet: we houden de omvang van onze bestemmingsreserves jaarlijks tegen het licht;
- De bijdrage van burgers aan dienstverlening door de gemeente is maximaal kostendekkend;
- Bij inkoopbeleid van gemeente Noordoostpolder is duurzaamheid en circulariteit belangrijk;
- Binnen de geldende aanbestedingsregels bestaan mogelijkheden om lokale inkoop te vergroten. Volgens laatste meting is de lokale inkoop van de gemeente Noordoostpolder op dit moment ca. 28% van alle uitgaven. Dit willen we aan het eind van de bestuursperiode verhoogd hebben naar 40% van de uitgaven.

1.3 Openbare orde en veiligheid

VEILIGHEID

Veiligheid is één van de belangrijkste zaken in onze samenleving. Burgers willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. Het zorgen voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij zorg voor de fysieke veiligheid.

De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid voor wat betreft het gevoel van veiligheid voor alle burgers. Maar de gemeente staat daarin niet alleen. Ook corporaties, instellingen, ondernemers en burgers zelf zijn verantwoordelijk voor veilig wonen, werken en reizen.

ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk om samen te werken aan veiligheid. Samen met partners en vrijwilligers moet het veiligheidsgevoel worden verbeterd. Inwoners en ondernemers willen steeds vaker meehelpen om criminaliteit en overlast te bestrijden. De gemeente ondersteunt initiatieven die bijdragen aan meer veiligheid.

Preventie is het belangrijkste, daarna volgt handhaving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners wordt niet getolereerd.

De domeinen veiligheid en zorg kennen een gezamenlijk vlak. Bijvoorbeeld personen met verward gedrag die overlast veroorzaken, woonoverlast, huiselijk geweld en jongeren met problemen. In Noordoostpolder willen we deze domeinen ontschotten en domein overstijgend te werk gaan.

Concrete voorstellen

- In Noordoostpolder zien we dat boa's de-escalerend werken en (beleefde) veiligheid vergroten. We merken dat onze boa's veel beginnende brandjes oplossen. De boa's constateren afval op straat, verkeerd geparkeerde caravans of stenen die op de weg liggen. Ze vormen een vraagbaak en lossen veel 'klein' leed op voordat het groter wordt. Zij werken nauw samen met buurtwerkers en jongerenwerkers. Wij willen daarom extra boa's met dit sociale gezicht als profiel. We willen een lobby naar het rijk voor meer financiering van boa's en ook meer stageplekken voor boa's creëren;
- Onze gemeente is uitgestrekt. Wij willen dat de gemeente zich maximaal inzet om de aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer te halen. De aanrijtijden van hulpdiensten worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken. Daarbij zijn o.a. onze brandweervrijwilligers cruciaal. We zorgen goed voor onze vrijwilligers. We maken het aantrekkelijk om brandweervrijwilliger te worden en te blijven en motiveren werkgevers hun personeel daarvoor af te staan;
- Onze brandweerkazernes in de dorpen zijn oud en voldoen niet aan de normen die daaraan worden gesteld. Komende raadsperiode investeren we fors in nieuwe kazernes in Nagele, Marknesse, Rutten, Creil en Ens. Onze brandweervrijwilligers krijgen de beschikking over nieuwe en moderne brandweerauto's;
- Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten van het veiligheidsbeleid. Daarbij

wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen en onderlinge samenwerking;

- In Noordoostpolder werken veel arbeidsmigranten. De rijksoverheid is sinds enige jaren aan de slag met de verbetering van de positie van arbeidsmigranten en heeft 50 aanbevelingen gedaan. De komende jaren wordt nieuwe wetgeving geïntroduceerd, zoals de invoering van de verhuurdersvergunning waarmee gemeenten regels kunnen stellen aan verhuurders en kunnen optreden bij misstanden. Omdat onze gemeente veel arbeidsmigranten kent, willen we als ChristenUnie-SGP vooroplopen in het toezien op goede woon-, werk- en leefomstandigheden voor arbeidsmigranten in Noordoostpolder;
- Cyberveiligheid en digitale veiligheid vormen een speerpunt in het veiligheidsbeleid. We werken aan bewustwording, de mens is vaak de zwakste schakel in cyberveiligheid. We brengen binnen onze gemeente alle cruciale en grote bedrijven en organisaties in beeld (van zorgorganisaties tot belangrijk bedrijfsleven) en bieden aan om ethische hacks te faciliteren om lekken proactief op te sporen;
- Wij gaan voor de hoogst mogelijke kwaliteit van onze lokale brandweezorg, GGD en rampenbestrijding, Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek willen fuseren. Het kan een optie zijn ons aan te sluiten bij Veiligheidsregio IJsselland. Wij willen dat beide opties worden onderzocht;
- Wij faciliteren dorpsbelangen, wijkplatforms, verenigingsleven en buurtinitiatieven om de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen te versterken;
- Wij betrekken inwoners bij veiligheid en zetten in op buurtpreventie, WhatsApp- groepen en AED-projecten. Ieder leven is intrinsiek waardevol;
- Geweld en discriminatie tegen wie dan ook keuren we ten zeerste af. We hebben oog voor kwetsbare groepen in de samenleving en we onderstrepen het belang van initiatieven die hun veiligheid verbeteren;
- Op basisscholen krijgen kinderen voorlichting over sociale veiligheid. Op middelbare scholen besteden we aandacht aan sexting en grooming. ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening;
- In de afspraken tussen gemeente en consultatiebureaus is er aandacht voor kindermishandeling en huiselijk geweld. Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog risicosituaties. Consultatiebureaus bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's. ChristenUnie-SGP zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, wijkteam, Lokale steunpunt stophuiselijkgeweld.nu en Veilig Thuis;
- We pakken ondermijning aan. Voordat iemand een vergunning krijgt, onderzoekt de gemeente of de aanvrager geen crimineel verleden heeft. De gemeente werkt nauw samen met het RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra).

DRUGS EN DRANK

Mensen zijn geschapen door God. Zij zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken. We willen inzetten op preventie, bijvoorbeeld door het IJslands preventiemodel te hanteren. We komen met een lokaal preventieakkoord ter uitwerking van het Nationaal preventieakkoord.

Concrete voorstellen

- In de strijd tegen drankmisbruik moet samengewerkt worden door ouders, scholen, verslavingszorg, politie, horeca, kerken, sportverenigingen en andere betrokkenen
- Wij willen dat de polder coffeeshop-vrij blijft;
- Ook willen we dat het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan wordt en dat er streng wordt optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen.
- We handhaven strikt het verbod op lachgas (opgenomen in de APV);
- Er moet hard opgetreden worden tegen illegale hennepkwekerijen en drugslaboratoria;
- Ondanks allerlei preventieve maatregelen betekent elk casino of elke gokhal meer mensen met een gokverslaving. De ChristenUnie-SGP wil de vestiging van nieuwe gokhallen en casino's voorkomen;
- We blijven inzetten op 1,3,4-beleid. Dit beleid houdt in dat na 1:00 uur 's nachts niet meer gewisseld wordt van horecagelegenheid, dat na 3:00 uur niet meer getapt wordt en dat de horecagelegenheden op zijn laatst om 4:00 uur de deuren sluiten.
- De gemeente organiseert voldoende toezichtcapaciteit voor de Alcoholwet en werkt aan voorlichtingen.

Hoofdstuk 2

Dienstbare samenleving

Hart voor elkaar

2.1 Economie

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Voor de ChristenUnie-SGP is de economie geen doel maar een middel. De economie is nodig om in ons levensonderhoud te voorzien. Vanuit het Bijbels perspectief van rentmeesterschap is het onze verantwoordelijkheid om de schepping niet te laten lijden onder onze drang naar welvaart.

De ChristenUnie-SGP vindt een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid belangrijk. Daardoor zorgen we voor werkgelegenheid voor onze inwoners. Daarnaast zorgt werk voor structuur en een sociaal netwerk. Daar heeft iedereen behoefte aan.

In Noordoostpolder hanteren we al jaren de 'rode loper'-benadering voor nieuwe bedrijven. De accountmanagers vanuit de gemeente hebben goede contacten met het bedrijfsleven en de BVN, de belangenbehartiger voor ondernemers. Deze werkwijze werpt zijn vruchten af en houden we uiteraard vast.

Zelfstandige ondernemers in het midden- en kleinbedrijf en onze 3.200 zzp'ers in Noordoostpolder zijn de ruggengraat van onze lokale economie. Zij verdienen de steun van de gemeentelijke overheid. Dat kan door hen te faciliteren en goed met hen te communiceren. Noordoostpolder heeft de laatste jaren een toppositie in de prijs 'MKB-vriendelijkste gemeente'. Die toppositie houden we vast.

Boeren en tuinders verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn belangrijk voor onze voedselvoorziening en spelen een grote rol in natuurbeheer en het behoud van onze landschappen. Regelgeving moet een steun in de rug zijn in plaats van een stok tussen de spaken.

Concrete voorstellen

- De gemeente trekt bedrijven aan met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking;
- In onze dorpen zetten we in op het behoud van functies. Een supermarkt of een winkel is erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten. We gaan hier creatief mee om, bijvoorbeeld door het combineren van functies;
- De huidige netcapaciteit is een belemmerende factor voor onze bedrijvigheid. We lobbyen en blijven voortdurend samenwerken met Liander om hun netwerk toekomst bestendig te maken;
- Onze inwoners en bedrijven richten hun activiteiten zowel op Flevoland als op de regio Zwolle. We participeren actief in Regio Zwolle, ons 'daily urban system';
- We zorgen voor concurrerende grondprijzen. Vanuit acquisitie is het mogelijk om grondprijzen te verlagen om bedrijven te lokken. Dit stimuleert de lokale werkgelegenheid;
- Toekomstgerichte innovatieve bedrijven aantrekken door een regionaal samenhangend beleid. We stemmen af met Dronten, Urk, provincie Flevoland en Regio Zwolle;
- Het MKB moet eerlijk toegang krijgen tot gemeentelijke aanbestedingen. De toegang willen we vergroten tot 40% lokale inkoop van alle door de gemeente op de markt geplaatste aanbestedingen;
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs, zoals

ROC Friese Poort, actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.

ECONOMIE VAN DE TOEKOMST - INNOVATIE

De economie ontwikkelt zich razendsnel. Het is daarom belangrijk om niet vast te blijven houden aan de structuren van het heden en het verleden. We moeten op tijd de bakens verzetten en nieuwe ontwikkelingen volgen. Tegelijkertijd wordt de economie niet alleen globaler, maar ook regionaler door bv. innovatieve bedrijven die regionaal samenwerken. Daarom is belangrijk om regionaal afgestemd beleid te hebben, waarmee op deze ontwikkelingen kan worden ingespeeld.

Concrete voorstellen

- We bevorderen startups door bijvoorbeeld flex-plekken in het gemeentehuis ter beschikking te stellen (mits dit niet marktverstorend werkt voor andere flexplekaanbieders);
- We worden koploper op het terrein van mobiliteit en infrastructuur met de komst van het Mobiliteits- en Infrastructuur Testcentrum in Marknesse;
- De gemeente voert een constante dialoog met onder andere de BVN om in te kunnen spelen op de nieuwe economie. We stimuleren innovatie door fondsen en faciliteiten;
- Er is meer aandacht gekomen voor streekeconomie. Dat is goed en blijft een aandachtspunt;
- Regio Zwolle is aangewezen als belangrijk gebied (NOVI-gebied). Dit biedt kansen waar we bij aanhaken als onderdeel van Regio Zwolle.

KOOPZONDAG

Elke gemeente mag zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien koopzondagen als een stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. We zien dat mensen op zoek zijn naar meer rust en onthaasting. De coronacrisis heeft die behoefte onderstreept. Onze samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. We zien dat door de toename van koopzondagen veel kleine ondernemers het extra moeilijk hebben gekregen. Voor werknemers wordt de druk groter om op zondag te gaan werken. ChristenUnie-SGP zet zich in voor het beperken van het aantal koopzondagen in de Noordoostpolder.

Concrete voorstellen

- De zondag als collectief rustmoment;
- Geen uitbreiding van het aantal koopzondagen;
- Bescherming van kleine ondernemers en werknemers die in de problemen komen door winkelpenstelling op zondag;
- Geen contractuele verplichting voor ondernemers om hun winkel op zondag te openen.

RECREATIE EN TOERISME

Ontspannen dichtbij huis. De coronacrisis heeft geleerd dat we hierin nog meer moeten investeren. Noordoostpolder heeft veel te bieden! Van de Wellerwaard tot Schokland, van het Waterloopbos tot de Orchideeënhoeve. Samen met recreatie- en toeristische ondernemers maakt de gemeente een plan met als doel het stimuleren en uitbreiden van verblijfsrecreatie in en rond Noordoostpolder.

Concrete voorstellen

- Optimale ontsluiting van fiets- en wandelroutes, voor zowel recreatie als het woon-werk verkeer. We zorgen voor de aanleg van het fietspad Nagele-Schokland langs de Nagelertocht (in goede afstemming met belanghebbende agrariërs), aanleg van een e-bikeroutenetwerk, aanleg van een fietspad op de Zwartemeerdijk en aanleg van de sloepenroute Vollenhove-Waterloopbos-Schokland;
- Uitrol van de gebiedsmarketing volgens het gebiedsmarketingplan, samen met inwoners en onze lokale ondernemers.

AGRO-FOODSECTOR

Nederland is de tweede voedselexporteur ter wereld. De agrarische sector is de economische motor van de Noordoostpolder. Ons gebied is één van de beste landbouwgebieden ter wereld. Al bij het opstellen van de Zuiderzeewet werd juist aan ons een landbouwfunctie toegedicht. Onze boeren moeten ook in de toekomst goed kunnen blijven boeren!

Voedsel is een geschenk van God aan mensen. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. ChristenUnie-SGP is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief en gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving.

Voedselvoorziening is de kracht van Noordoostpolder. We willen de kansen benutten die de landelijke overheid biedt. We zijn nadrukkelijk betrokken bij het Europese- en landelijke agro-food beleid en gaan dit actief beïnvloeden.

Concrete voorstellen

- Op het landelijk gebied worden veel claims gedaan. Te denken valt aan de grote woonopgave, stikstofopgave en bossendiscussie in de provincie Flevoland. Voordat we die opgaven oppakken gaat provincie Flevoland eerst afwegen waar in ieder geval een landbouwkundige functie moet zijn. Als Noordoostpolder participeren we hier actief in;
- Op de kaart blijven zetten van Noordoostpolder als World Potato City;
- Zonneparken op vruchtbare landbouwgrond zijn een onnodige aanslag op het beschikbare landareaal. We geven geen ruimte voor nieuwe plannen voor de toepassing van zonnepanelen op landbouwgrond;
- Instelling van een gemeentelijk loket, waar onze boeren worden geholpen om gebruik te

maken van landelijke fondsen;

- We gaan met alle betrokkenen bij het vitaal landelijke gebied in gesprek over het voldoen aan maatschappelijke opgaven rondom klimaat, biodiversiteit etc. in plaats van opleggen van regels. We vertrouwen daarbij op de scheppende kracht van burgers en bedrijven;
- Als er vraag is naar ruilverkaveling/vrijwillige kavelruil, stimuleren we dit;
- De landbouw gebruikt 40% van alle energie in onze gemeente. Hier ligt nog een uitdaging. We geven daarom experimenteerruimte voor kleinschalige windenergie. In het huidige beleid in Noordoostpolder zijn kleine windmolens toegestaan tot een tiphoogte van maximaal 15 meter. We willen een aantal (tijdelijke) pilotprojecten toestaan voor kleinschalige windmolens met een hogere tiphoogte;
- De relatie boer-consument stimuleren wij door initiatieven die gericht zijn op de afzet van lokaal geproduceerd voedsel en sierteeltproducten aandacht te geven met free publicity, eventueel aangevuld met een prijsuitreiking. Het Agrofoodcluster kan hierin een belangrijke rol spelen;
- We bieden ruimte voor gezond ondernemerschap. Als primaire landbouwbedrijven willen verbreden treden we dit positief tegemoet;
- We onderzoeken hoe we wijzigingen in het bestemmingsplan buitengebied (of toekomstige omgevingsplan) kunnen vereenvoudigen en of hierin verbeteringen voor de agrarische sector zijn door te voeren, zoals uitbreiding van agrarische bedrijven buiten de erfgrans;
- We geven ruimte om kansen te pakken en te innoveren. Initiatieven voor doorontwikkeling naar biobased materialen of activeren van proeftuinen jagen we aan;
- We willen dat de gemeente, samen met boeren en de (super)markt gaat inzetten op het promoten van eten van lokale producten. De aardappels in de supermarkt horen uit Noordoostpolder te komen;
- We willen samen met onze boeren, provincie en waterschap kijken naar oplossingen voor het bodemdalingsgebied in Noordoostpolder.

2.2 Werk en inkomen

Het hebben van werk is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen en we contacten aangaan met anderen. De ChristenUnie-SGP hecht grote waarde aan een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. De ontwikkeling naar een 24-uurs economie lijkt niet te stoppen. Tegelijkertijd zien we mensen op zoek naar meer rust en onthaasting. De coronacrisis heeft die behoefte onderstreept. Onze samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn.

In onze gemeente maken rond de 800 mensen gebruik van de bijstand/participatiewet. Het is goed dat we veel regelingen hebben om deel blijven nemen aan de samenleving, en om een fatsoenlijk inkomen te hebben. Er zijn daarnaast te veel mensen die ondanks een baan dicht bij of onder de armoedegrens leven. Ook het langdurig gebruik maken van regelingen maakt dat mensen steeds verder wegzakken in structurele armoede. Dit willen voorkomen.

De ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij. Met de Participatiewet is de rol van het SW-bedrijf (Werkcorporatie) veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden.

De gemeente kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk dat vrijwilligers verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door middel van vrijwilligerswerk. Iedereen doet mee, naar vermogen, is het credo.

Concrete voorstellen

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, een gratis Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verkrijgen;
- De gemeente neemt in samenwerking met het bedrijfsleven verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen en kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken;
- Als de gemeente helpt, mag een tegenprestatie worden verwacht. Daarbij is het belangrijk dat zoveel mogelijk wordt ingezet op de eigen kennis en talenten van mensen;
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re-)integratietrajecten (leerwerktrajecten) bieden, worden beloond. De waardering als buitengewone werkgever houden we vast;
- Omdat het belangrijk is dat mensen gaan bewegen en eventueel een taak op zich nemen, krijgen sportverenigingen een rol bij re-integratie;
- Bij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mag de gemeente de focus niet alleen op het verdienvermogen hebben;
- We willen mensen begeleiden naar werk via de werkcorporatie, voor wie dit lukt. Als betaald werk niet lukt, begeleidt de werkcorporatie ook naar vrijwilligerswerk. Bijdrage aan de samenleving kan immers niet alleen via werk, maar ook via vrijwilligerswerk.

2.3 Onderwijs

Goed onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van onze jonge en volwassen inwoners. Ieder kind verdient een eerlijke kans om zijn talenten te ontwikkelen. De vrijheid van onderwijs is leidend. Ouders moeten vanuit hun verantwoordelijkheid in de opvoeding kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, principes en idealen. De coronapandemie heeft het onderwijs afgelopen twee jaar flink op de proef gesteld. De overheid zag zich gedwongen in te grijpen in het onderwijs en kinderen thuis te houden. Het is van belang om aandacht te hebben voor de onderwijsachterstanden die eventueel hierdoor zijn ontstaan.

De gemeente heeft een belangrijke rol bij het scheppen van randvoorwaarden, zoals lokaal onderwijsbeleid, passend onderwijs, leerlingenvervoer, nieuwbouw en uitbreiding van scholen, tegengaan van onderwijsachterstanden en toezicht op de leerplicht. Bij de vernieuwing van basisschool gebouwen is het van belang om de scholen zelf inspraak te geven en de omgeving hierin voldoende mee te nemen. Daarnaast is oog voor verduurzaming hierin van belang.

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Een voorbeeld voor de komende jaren is de ontwikkeling van de VO-campus in Emmeloord. Dit gebeurt in samenwerking tussen de gemeente en de middelbare scholen. ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat de gemeente daarin de omgeving mee laat participeren. Hierbij is aandacht voor de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van belang in de omgeving van de campus.

De gemeente betaalt onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het vervoer van leerlingen, die door een beperking niet zelfstandig naar een passende school kunnen. Dat geldt ook voor kinderen die verder moeten reizen omdat er geen school met een passende identiteit in de buurt is.

Concrete voorstellen

- Bij huisvesting van onderwijs is er aandacht voor duurzaamheid en een goed binnenklimaat;
- In Noordoostpolder krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving;
- Voorkom schooluitval en houd controle hierop scherp. Heb daarbij oog voor de situatie waarin de betreffende jongere zich bevindt. Is er meer aan de hand en hulp nodig?;
- Laagdrempelige hulp op school door inzet schoolmaatschappelijk werk;
- Pak laaggeletterdheid en taalachterstand aan en stimuleer het leesgedrag o.a. via de bibliotheek;
- Binnen de arbeidsmarktregio inzetten op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven;
- Afvalscheiding is ook de norm op school;
- Projecten stimuleren die de scholen met de buurt en het verpleeghuis verbinden, bijvoorbeeld groenprojecten;
- Stimuleren mogelijkheden voor een Associate Degree (praktijkgerichte tweejarige opleiding met een niveau tussen MBO en HBO) in samenspraak met ROC Friese Poort en MBO Aeres;
- Stimuleren van life long learning en volwassenonderwijs in onze gemeente.

2.4 Zorg

De ChristenUnie-SGP gelooft in een samenleving die is gestoeld op naastenliefde. Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uitmaakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid welk versterkt is voor bepaalde groepen door de coronapandemie. Het is van belang om iedereen zoveel mogelijk in beeld te houden door hulp dichtbij in de wijk te organiseren. Hierin spelen de wijkteams een vitale en verbindende rol samen met het voorliggend veld.

De ChristenUnie-SGP is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. De ambitie van de gemeente is om een volwaardig zorgplein te creëren aan de Urkerweg. We ondersteunen de initiatieven die hiervoor worden ondernomen vanuit de zorginstellingen. Hierbij vragen we aandacht voor acute opvang in de avond- en nachturen in het zorgaanbod.

Om te voorkomen dat inwoners zwaardere zorg nodig hebben, zetten we in op welzijnswerk en preventie. Denk hierbij aan maatjesprojecten, inloopochtenden, straat- en buurtopbouwwerk en laagdrempelige beweegactiviteiten. De gemeente heeft de regie en monitort. Ook heeft de gemeente inzicht in alles wat er laagdrempelig en vrij toegankelijk gebeurt in de gemeente Noordoostpolder. De gemeente verwijst inwoners die zich aanmelden voor hulp ook actief naar het voorliggend veld.

ZORG VOOR KWETSBARE INWONERS

De ChristenUnie-SGP wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Als een inwoner zich meldt met een hulpvraag, gaat de gemeente een gesprek aan waarin de zorgvrager zelf kan aangeven wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening, wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhelpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. De gemeente biedt voldoende sociaal-juridische hulpverlening.

Concrete voorstellen

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers en naar keuze een onafhankelijke cliëntondersteuner;
- De gemeente heeft oog voor de mantelzorgers, die van grote waarde zijn voor hun naaste en de samenleving. Tegelijkertijd is overbelasting een risico. Er is voldoende respijtzorg zodat de mantelzorger op adem kan komen;
- We hebben speciaal aandacht en ondersteuning gericht op jonge mantelzorgondersteuners;
- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.;
- Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is;

- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding. Hierin moet ruimte blijven voor maatwerk;
- In sociale teams worden afspraken gemaakt over hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden;
- We staan open voor nieuwe vormen van zorg, zoals die geïnitieerd worden vanuit de samenleving. Ook hier vindt maatwerk plaats;
- We willen ruimte geven aan beschermd wonen en aan de zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid die thuis wonen. De mogelijkheden voor 24/7 bereikbaarheid van zorg en logeerbedden als respijtzorg of als het thuis even niet gaat vinden we belangrijk. Hierin werkt de gemeente regionaal samen waar nodig en mogelijk;
- We houden de inloopvoorziening Bouwerskamp in het weekend open. In ieder geval op zondag en zo mogelijk in de toekomst op zaterdag. We zorgen voor structurele financiering;
- De gemeente stimuleert zorgaanbieders om herstelgroepen en ervaringsdeskundigheid in te zetten bij volwassenen binnen de GGZ;
- We willen dat er in samenwerking met de zorgverzekeraar aandacht komt voor de vergrijzing onder huisartsen en het aantrekkelijk maken om als nieuwe huisarts aan de slag te gaan in de polder;
- We willen dat zorgaanbieders onderling de samenwerking zoeken, ook als zij in verschillende domeinen werkzaam zijn (bijvoorbeeld ambulante begeleiding, wijkverpleging, jobcoach). Zij werken domein overstijgend en weten elkaar te vinden;
- De gemeente zoekt samen met de zorgverzekeraar, huisartsen en de GGZ naar mogelijkheden voor overbruggingszorg in verband met de wachttijden voor GGZ-behandeling. Een goede verbinding met het sociaal domein is belangrijk.

OUDEREN

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, dat is juist gebleken tijdens de coronapandemie. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of mentale klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie-SGP heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden. We zijn blij dat de gemeente Noordoostpolder de afgelopen periode het predicaat "dementievriendelijke gemeente" heeft gekregen. Wel blijft een aandachtspunt om relevante medewerkers een gerichte training te blijven aanbieden om dementie in de samenleving bespreekbaar te houden.

Concrete voorstellen

- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid, juist in deze coronatijd;
- Bij het zoeken naar oplossingen voor zorgvragen van onder andere ouderen wordt ook gebruik

gemaakt van de netwerken van kerken;

- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaalvaardig te maken. Daarnaast is de website van de gemeente 'ouderenproof';
- Bij inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met mobiliteit van ouderen.

ARMOEDE EN PREVENTIE

Ook in Nederland is sprake van armoede. In Nederland leven ruim 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen werkende ouders heeft. De ChristenUnie-SGP wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en dit levert veel stress op.

Omdat voorkomen beter is dan genezen, moet maximaal worden ingezet op preventie en vroegsignalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie over gaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken. De gemeente dient hier proactief op te treden. Hulp dient laagdrempelig te zijn, ook voor werkende armen.

Concrete voorstellen

- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid. Voorbeelden daarvan zijn de Voedselbank, sociale fondsen, Humanitas, stichting Present, stichting Schuldhulpmaatje, het Leger des Heils en Vluchtelingenwerk;
- Laagdrempelige toegang tot schuldhulpverlening met duidelijke voorlichting;
- Om energiearmoede te voorkomen spreekt de gemeente met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en dat niet tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan voordat actief hulp is aangeboden. Zeker in situaties van gezinnen met kinderen of ouderen.

STATUSHOUDERS

Statushouders zijn welkom in de Noordoostpolder. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor goede opvang van statushouders. We willen hen maximaal stimuleren om te integreren in de Nederlandse samenleving. Het leren van de Nederlandse taal is essentieel. Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen.

We zijn ons ervan bewust dat het draagvlak voor statushouders soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat deze nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving.

De gemeente moet de opgelegde taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door extra huisvesting te realiseren.

Concrete voorstellen

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders;
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen;
- In Noordoostpolder zorgen we voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.

2.5 Gezin en jeugd

Kinderen en jongeren hebben de toekomst! De gemeente Noordoostpolder moet daarom inzetten op veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie-SGP wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben die zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin. Daarbij is het nu extra belangrijk om aandacht te hebben voor onderwijsachterstanden opgelopen door de lockdown periodes tijdens de coronapandemie.

Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan het behoud en de ontwikkeling van sterke en liefdevolle gezinnen. De ChristenUnie-SGP wil dat stellen met kinderen tools aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben. Daarom willen we ouders blijven ondersteunen door middel van ouderschaps cursussen via consultatiebureaus.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen. Inzet op ondersteuning en preventie bij relatieproblemen is nodig, omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen.

Concrete voorstellen

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Noordoostpolder, maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is;
- Ouderschaps cursussen (zoals stevig ouderschap) en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn;
- In Noordoostpolder gaan we lessen uit het IJsslands preventiemodel introduceren bij de aanpak van alcohol- en drugsmisbruik. Daarmee zetten we extra in op vrijetijdsbesteding en ouderbetrokkenheid. Handhaving is hierbij ook een onmisbare pijler.

EFFECTIEVE JEUGDZORG

Door de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Om de transformatie te laten slagen zal er verder ingezet gaan worden op preventie en vroegsignalering, zodat kinderen eerder ondersteuning krijgen. Ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is nodig dat de zorgvrager, het gezin, samen met de omgeving en professionals een plan maakt.

In het hulpverleningstraject willen we de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken. Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen bieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren

waar kinderen verblijven. Dit kan door onderwijs en jeugdzorg samen arrangementen te laten ontwikkelen of de jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. De ChristenUnie-SGP pleit voor expertise in de kinderopvang of school. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar zwaardere en duurdere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt deze expertise de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional die de zorg overneemt.

De ChristenUnie-SGP wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

Concrete voorstellen

- De gemeente voert actief regie op de wachtlijsten/wachttijden en zorgt dat deze binnen de afgesproken normen blijven. Hierbij wordt samen met aanbieders gekeken naar de doorstroom;
- Voor jongeren die vanuit de jeugdzorg op eigen benen komen te staan, biedt de gemeente een veilige plek en een sociaal vangnet. Dit kan bijvoorbeeld door het concept van [Stichting Kamers met Aandacht](#);
- Laagdrempelige hulp op school behouden door inzet van schoolmaatschappelijk werk;
- De gemeente stimuleert de huisartsen om praktijkondersteuners voor de huisarts (POH's), gericht op GGZ Jeugd in te zetten. Hiermee realiseert men laagdrempelige hulp voor de jeugd;
- De gemeente heeft aandacht voor de overgang van hulpverlening als jongeren 18 jaar worden. Zorgaanbieders hebben de zorg voor een soepele overgang van hulpverlening van 18- naar 18+;
- We ondersteunen kinderen van ouders met psychische problemen of een verslaving door het beschikbaar stellen van KOPP-trainingen.

2.6 Cultuur en sport

CULTUUR

Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en de samenleving. Wij mensen vormen het beeld van God als creatieve Schepper. Kunst kan confronteren, stilzetten, ontspannen, wakker schudden en verbinden. Kunst bepaalt ons ook bij de manier waarop wij als mensen het beeld zijn van God als creatieve Schepper.

In onze culturele instellingen werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van de samenleving. Kunst en cultuur zijn eerst en vooral van en voor de samenleving. De overheid vervult een belangrijke rol als subsidieverstrekker, opdrachtgever en hoeder van ons culturele klimaat en erfgoed.

Kunst is ook voor en van iedereen. Het is belangrijk dat er toegankelijk aanbod van kunst en cultuur is, met name voor jongeren. Door amateurkunsten te beoefenen, ontdekken en ontwikkelen zij hun creatieve talenten. Cultuur moet bereikbaar en betaalbaar zijn voor iedereen. We koesteren onze eigen lokale geschiedenis.

Cultuur is belangrijk voor Noordoostpolder. Veel inwoners zijn zelf actief, of genieten van het culturele aanbod. Zeven jaar na de verzelfstandiging zien wij dat het Cultuurbedrijf in staat is om een interessant en divers cultuuraanbod aan te bieden. De gemeente heeft nader onderzoek gedaan naar de opties nieuw- of verbouw, de locatie en het budget en zal dit in 2022 voorleggen aan de gemeenteraad. Uitgangspunten voor ChristenUnie-SGP zijn een goede huisvesting voor het Cultuurbedrijf, wat ondersteunend is aan een goede en brede cultuursector in onze gemeente en huisvesting waarbij toekomstbestendigheid voorop staat. De mening van onze inwoners nemen we mee in het besluitvormingsproces.

In Noordoostpolder zijn er groeiende kerken en krimpende kerken. Kerkgebouwen zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en dragen onze culturele identiteit. Er moet gewaakt worden voor behoud van dit erfgoed. Zo mogelijk vinden ze een nieuwe bestemming. Dit wordt vormgegeven in de kerkenvisie.

Bibliotheken zijn belangrijk voor het leesonderwijs, het bestrijden van laaggeletterdheid en het leesplezier voor alle inwoners. In toenemende mate is de bibliotheek ook het centrum om informatie op te halen. Samenwerking met scholen is belangrijk.

Concrete voorstellen

- Actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle elementen behouden worden en zichtbaar zijn;
- Zorg voor een toegankelijke moderne bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen. De bibliotheek ondersteunt de scholen;
- Evenementen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs);

- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen;
- Voor theater en Muzisch Centrum geldt dat het DE plek is waar amateurs hun start- en uitvalsbasis hebben;
- Om onze cultuurhistorie via verhalen van de Noordoostpolder zichtbaar en levend te houden voor haar inwoners en bezoekers, geven we dit vorm in het te realiseren Werelderfgoedcentrum.

SPORT

Verantwoord samen recreëren en sporten bevordert een samen-leving en bestrijdt naast-elkaar-leven. De gemeente moet goede faciliteiten en accommodaties bieden. Accommodaties zijn duur en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud. De gebouwen moeten zo mogelijk multifunctioneel gebruikt worden.

Recreatieve sport kan een positieve bijdrage leveren aan de vorming en gezondheid van mensen. Ook sociale verbanden en gezondheid worden erdoor versterkt. Vrijwilligers moeten we koesteren. Hierbij zit er een limiet aan wat we kunnen verwachten van de vrijwilligers, waaronder bij besturen van sportclubs en verenigingen. Daarom vinden we het als ChristenUnie-SGP van belang dat de gemeente hierin waar nodig faciliteert.

Concrete voorstellen

- Faciliteer breedtesport: toegankelijke sportvoorzieningen waarbij iedere burger kan werken aan zijn fysieke gezondheid;
- De gemeente gaat een vitaliteitscheck uitvoeren bij de sportclubs en verenigingen. Hier wordt gekeken naar de weerbaarheid van bestuur, toekomstperspectief en continuïteit van de club of vereniging;
- Toegankelijkheid van sportactiviteiten voor burgers met een krappe beurs;
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Ontmoedig dit in sportkantines. Te denken valt aan een alcoholconvenant tussen gemeente en sportvereniging;
- Elk kind moet aan het einde van de basisschoolleeftijd minstens een zwemdiploma A hebben;
- Er wordt onderzocht of de ijsbaan in Emmeloord omgebouwd kan worden tot skeelerbaan die eventueel ook bij voldoende vorst gebruikt kan worden als ijsbaan.

Hoofdstuk 3

Duurzame leefomgeving

Hart voor elkaar

3.1 Groene en schone leefomgeving

Mensen zijn onderdeel van een prachtige schepping waarvan het bestaan in Gods handen ligt. We laden ons op in mooie landschappen en genieten van de wonderlijke schoonheid van bloemen, bomen, insecten en andere dieren. ChristenUnie-SGP wil krachtig inzetten op de hoopvolle en noodzakelijke beweging die gaande is naar een groene, duurzame economie die zich houdt aan de grenzen van de aarde en aan de norm van ecologische en sociale gerechtigheid.

Wij willen ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in de industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Grondstoffen willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in en om onze gemeente. Voor deze plannen kunnen we niet zonder samenwerking met en enthousiasme van onze inwoners.

ChristenUnie-SGP vindt het sociale aspect van duurzaamheid belangrijk. Een groene leefomgeving is een gezonde leefomgeving. Door inwoners in te schakelen bij bescherming van de natuur en bij verantwoorde omgang met ruimte en landschap, werken we aan bewustwording. Ook zorgen we ervoor dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt juist op het gebied van groene en schone leefomgeving aan de slag kunnen.

Concrete voorstellen

- De gemeente betreft inwoners bij het duurzaamheidsbeleid en bevordert bewustwording;
- De gemeente schakelt inwoners in bij activiteiten in de eigen leefomgeving die te maken hebben met duurzaamheid en groen;
- De gemeente motiveert inwoners bij het zetten van stappen op het gebied van duurzaamheid;
- De gemeente zorgt ervoor dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt juist op het gebied van duurzaamheid aan de slag kunnen.

BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE EN WARMTE

ChristenUnie-SGP wil toe naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en iedereen de overstap mee kan maken.

ENERGIECOÖPERATIES EN LOKALE INITIATIEVEN

Energiecoöperaties brengen de energietransitie dichterbij de burger en maken lokaal eigendom mogelijk. Daarom willen we dat het gemeentebestuur deze coöperaties voor vol aanziet en als het nodig is praktisch en financieel ondersteunt. Dit geldt ook voor projecten voor kleinere maatregelen thuis, zoals isolatie.

De proeftuin Aardgasvrij Nagele is een goed voorbeeld van een kleinschalige pilot waarin transformatie en participatie hand in hand gaan. De opgedane lessen nemen we mee naar andere

dorpen en buurten in de polder.

We staan open voor andere pilots en proeftuinen waarin ruimte wordt geboden aan kansrijke experimenten. Waar mogelijk maken we gebruik van landelijke en provinciale subsidies en expertise.

ENERGIECOACHES

ChristenUnie-SGP is voor de inzet van energiecoaches die inwoners begeleiden bij het zetten van stappen in het verduurzamen van hun woning en inwoners helpen om de subsidiemogelijkheden optimaal te benutten.

Concrete voorstellen

- Isolatie van de woning is de eerste stap. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen en de inzet van warmtepomp of aansluiting op warmtenet;
- De gemeente ondersteunt ook de minima bij het verduurzamen van hun woning. Speciale aandacht is er voor inwoners met een kleine beurs en een (oudere) koopwoning.

PARTICIPATIE

Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden bij plannen voor energieopwekking, zoals zonne-energie en windmolens, en dat zij kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld en kan op allerlei manieren: van een gebiedsgebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap van inwoners/coöperatie. Belangrijk is wel dat dit voor iedereen in gemeente Noordoostpolder bereikbaar is (dus ook voor inwoners met een kleinere portemonnee).

INVESTEREN IN WARMTENETTEN WAAR MOGELIJK

ChristenUnie-SGP wil de potentie van geo- en aquathermie benutten en steeds minder afhankelijk zijn van aardgas en houtige biomassa. Lage en midden-temperatuur warmtenetten hebben meerwaarde voor de verwarming van woonwijken. De ontwikkeling van warmtenetten vraagt echter duidelijke afspraken over de rol van betrokken publieke en private partijen, over een (gelijk) speelveld voor warmteleveranciers en transparantie.

Concrete voorstellen

- We willen ruimte voor publieke investeringen in warmtenetten en zien een belangrijke rol voor de publieke netwerkbedrijven. Ook willen we ruimte voor participatie vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten;
- Consumentenbescherming en keuzevrijheid staan hierbij hoog in ons vaandel.

AFSCHEID NEMEN VAN AARDGAS

Bij nieuwbouw is aardgas-loos bouwen inmiddels de norm. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een eigenaar van een bestaande woning. De gemeente speelt hier lokaal op in door te zorgen voor passende plannen.

Concrete voorstellen

- Een inwoner moet op 1 plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn woning aan te passen;
- Het uitvoeringsplan om afscheid te nemen van aardgas wordt per wijk samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald;
- Voorkom energiearmoede: Waar aardgas wordt vervangen door duurzame warmte, investeren we direct in isolatie zodat de energierekening omlaag gaat;
- Veel buurthuizen in onze gemeente zijn behoorlijk oud. Zij hebben een renovatie- en verduurzamingsslag nodig. De gemeente faciliteert de buurthuizen door de energiecoaches gericht advies te laten geven en door middelen vrij te maken voor verduurzaming;
- Zon op dak en laadpalen in Bouwbesluit: Opwekking van zonne-energie op daken en in gevels is een uitstekende vorm van meervoudig ruimtegebruik. Door de groei van elektrische mobiliteit zal de vraag naar laadmogelijkheden toenemen. Daarom wordt geschiktheid van daken voor zonne-energie en het aanleggen van laadinfrastructuur verplicht in het Bouwbesluit utiliteitsbouw.

MEER DUURZAME ENERGIEOPWEKKING

ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk zorgvuldig met zonne-energie projecten om te gaan. Daarom ook zijn we kritisch als het gaat om zonneparken op het land. Want eerst moet de gemeente zich richten op het plaatsen van zonnepanelen op de grote lege daken van gebouwcomplexen in onze gemeente, waaronder gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed en particuliere woningen, maar ook corporatiebezit en VvE's.

Concrete voorstellen

- De gemeente zoekt naar participatie van energiecoöperaties, zodat bewoners met elkaar kunnen investeren in zonne-energie;
- Meer daken en gevels in gemeente Noordoostpolder met zonnepanelen. De gemeente geeft het goede voorbeeld, ook op het gebied van energiebesparing en zuinige verlichting;
- Voor zonprogramma's hanteert de gemeente ook sociaal-maatschappelijke kaders (inspraak, participatie, welke gebieden eerst) met aandacht voor;
- Geen zonnepanelen op vruchtbare landbouwgrond;
- Actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en overige belanghebbenden door bijvoorbeeld het inrichten van klankbord- en adviesgroepen bij besluitvorming;

- Minimaal 50% lokaal eigendom;
- Zorgvuldige integratie in het landschap (meervoudig ruimtegebruik);
- Bij keuzes voor het plaatsen van zonnepanelen in onze gemeente maken we gebruik van de Zonneladder als objectief instrument;
- ChristenUnie-SGP is voor een pilot met kleine windmolens met een ashoogte van 20 meter op boerenerven en met voortvarende uitbreiding wanneer de pilot succesvol is. Kleinschalige windenergie kan een waardevol onderdeel zijn van de integrale oplossing. Verrommeling en wildgroei gaan we tegen.

ENERGIEBESPARING INDUSTRIE

De gemeente moet de lokale industrie uitdagen om samen een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken, brengen bedrijven elkaar tot ideeën, en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

Concrete voorstellen

- Duurzaamheid pakt de gemeente integraal aan en wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen (duurzaamheidstoets);
- De gemeente neemt in de verkeers- en vervoersplannen CO2-emissiereductie integraal op. Met aandacht voor alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer. Ook stimuleert en faciliteert de gemeente carpoolen en het gebruik van deelauto's;
- Bij grootschalige energieprojecten moet de omgeving zeggenschap krijgen en kunnen participeren;
- De gemeente zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen, het liefst zo regionaal mogelijk opgewekt wordt;
- In de komende raadsperiode maken we het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland. Bij de inkoop van producten let de gemeente op of die voldoen aan de regels van eerlijke handel. De gemeente koopt de producten zo lokaal en duurzaam mogelijk in;
- Met woningcorporaties spreken we af dat alle sociale huurwoningen in 2030 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn, waarbij de woonlasten gelijk blijven;
- Differentiatie in de OZB-heffing, eventueel op basis van het energielabel. De vervuiler betaalt meer dan de vergroener. Die differentiatie gaat samen op met de inzet van de hierboven genoemde energiecoaches en eventuele andere maatregelen die het de inwoner gemakkelijker maken te vergroenen.

INZAMELING HERBRUIKBARE GRONDSTOFFEN

De normen voor afvalscheiding worden steeds strenger. We willen naar 60 kg restafval in 2025 en naar 30 kg in 2030. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan, dit is zonde. ChristenUnie-SGP wil afval zien als grondstof. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld bij

de bron, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik.

Concrete voorstellen

- In gemeente Noordoostpolder kennen we geen afval meer, alleen maar grondstoffen. De milieustraat is dé plek waar grondstoffen een nieuw leven kunnen krijgen. Er moet daar dus ruimte zijn voor het inzamelen van goederen voor kringloop- en reparatiedoeleinden. Daarnaast ontwikkelen we de milieustraat steeds verder door om het afvalscheidingsgedrag te bevorderen;
- We experimenteren met een onbemand inleverpunt bij de milieustraat voor kapotte kleine elektrische apparaten, laptops, mobiele telefoons e.d.;
- Afval scheiden is de norm;
- Het centraal (in de wijken) inleveren van restafval is een goede manier om afval te scheiden. Dit is de volgende stap na de invoering van het recycletarief. Hierbij hebben we aandacht voor gezinnen (luiers), ouderen en mensen met een beperking en mensen die wonen in hoogbouw;
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit;
- De gemeente stimuleert ook scholen en maatschappelijke organisaties om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk;
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost;
- Bij aanbesteding neemt de gemeente op dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn;
- Hergebruik via kringloopwinkels en de milieustraat wordt gepromoot;
- Gezamenlijke aanpak circulaire economie met lokale branche- en ondernemersverenigingen (bijv. voor het uitwisselen van lokale reststromen).

KLIMAATADAPTATIE EN NATUURBELEID

Natuur is goed voor de mens. De komende periode behouden en breiden we daarom groen uit in gemeente Noordoostpolder en vervangen we zoveel mogelijk bestrating door groen(stroken). Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in bebouwd gebied te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen.

BIODIVERSITEIT

De biodiversiteit (soortenrijkdom) staat onder druk. Doel is om de biodiversiteit en natuurrijkdom te bevorderen en te versterken.

Concrete voorstellen

- Vergroening van het bebouwd gebied (met gebruikmaking van inheemse soorten);

- Natuurvriendelijke maatregelen bij plagen;
- Agrariërs stimuleren maatregelen te nemen om biodiversiteit te bevorderen (inzaaien akkerranden met kruidenmengsels, terughoudendheid bij het maaien van de bermen, inplanten struweel). We wijzen hen op subsidiemogelijkheden;
- Het beleid ten aanzien van de singels bij boerenerven wordt gecontinueerd.

TOEKOMSTBESTENDIG WATERBEHEER

‘Leven met water’ raakt ook gemeente Noordoostpolder. Door versteende gebieden en de toename van extreme buien ontstaat steeds vaker overlast en schade. De extremen merken we ook in lange droge, hete periodes. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt. Waarbij water goed opgevangen en vastgehouden wordt in de dorpen en wijken. Dit vraagt goede samenwerking met de waterschappen.

Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwt, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Waterschap Zuiderzeeland kan meer binnenstedelijk investeren in bebouwd gebied dan ze tot nu toe doen, immers een deel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

Concrete voorstellen

- Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat ten minste samen met het waterschap is ontwikkeld;
- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording op dit punt, bijvoorbeeld door een publiekscampagne in samenwerkingen met de tuincentra etc.;
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer en gebruik van regenwater;
- De komende raadsperiode zetten we in op de aanpak van achterstallig rioolonderhoud;
- De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en zonnepanelen leveren meer rendement.

3.2 Wonen en ruimte

WAAR STAAT CHRISTENUNIE-SGP VOOR?

Ieder mens heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Maar de ruimte is beperkt, belangen botsen. Natuur, stikstof, woningnood, klimaat en economie, produceren en consumeren, de keuzes van de ChristenUnie-SGP zijn ingegeven door het beschermen van het natuurlijk evenwicht dat God in de schepping heeft gelegd. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt.

Wonen gaat over zoveel meer dan stenen stapelen. Wonen gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk.

De ChristenUnie-SGP zet zich in voor de kansen van starters en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen.

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. ChristenUnie-SGP wil dat de gemeente met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw.

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar inwoners bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Structurele versterking van de economie en bereikbare voorzieningen houden dorpen leefbaar. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals wegen, fietspaden, openbaar vervoer en snel internet.

BESCHIKBARE WONINGEN

Concrete voorstellen

- Het woonbeleid van de gemeente moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Naast de woningcorporatie, krijgen ook dorpsbelangen, wijkraden en huurdersverenigingen wat de ChristenUnie-SGP betreft een prominente rol bij het opstellen van deze visie;
- De gemeente ontwikkelt voor dorpen en wijken leefbaarheidsbeleid samen met betrokkenen zoals: welzijnswerk, politie, onderwijs, bewoners, corporatie;

- Strategisch bouwen. Om groene ruimte buiten én binnen de bebouwde gebieden te behouden, blijven we inzetten op slimme verdichting. Tegelijk onderkennen we dat de woningbouwopgave zo groot is, dat aan bouwen op landbouwgrond niet valt te ontkomen. Dat staan we beperkt toe. Aan de randen van gemeente Noordoostpolder zijn er mogelijkheden om aantrekkelijke woonlandschappen tot stand te brengen in combinatie met natuurontwikkeling;
- Solidariteit tussen wijken. De toenemende segregatie lossen we niet van één kant op. In onze gemeente willen we niet alleen goedkope woningen in goedkope wijken bouwen en dure woningen in dure wijken, maar ook duurdere woningen bouwen in goedkope wijken en goedkopere woningen in dure wijken. Er moet voldoende sociale nieuwbouw plaatsvinden, woningen voor kwetsbare doelgroepen en ouderen en eventueel een aanwijzing voor huisvesting voor arbeidsmigranten;
- De manier waarop de gemeente een wijk inricht is van invloed op het daadwerkelijk samen kunnen leven, de ontmoeting. Hier let de gemeente op;
- Doorstromen alstublieft: Er komt een doorstroommakelaar om mensen van een relatief ruim huis naar een meer passende woning te begeleiden;
- ChristenUnie-SGP is voor een woonverplichting bij nieuwbouw (zodat huizen niet opgekocht worden door huisjesmelkers);
- We voeren de opkoopbescherming van bestaande betaalbare koopwoningen snel in, ter bescherming tegen buy-to-let. De koper wordt verplicht te gaan wonen in de woning die hij koopt, niet alleen bij nieuwbouw, maar ook in de bestaande bouw;
- ChristenUnie-SGP staat positief tegenover het realiseren van extra woningen op vrijkomende agrarische erven. Landschappelijke inpassing is belangrijk, evenals het handhaven van de singels.

OUDEREN

ChristenUnie-SGP wil dat de gemeente de komende periode investeert in (aangepaste) woningen en gemeenschappelijke woonvormen voor onze ouderen. Collectieve woonvormen zijn belangrijk omdat ze zorgen voor onderling contact, gezelschap en burenhulp. Ook bevordert het realiseren van voldoende woningen voor ouderen de doorstroom op de woningmarkt.

Concrete voorstellen

- Er komt ruimte voor woonzorgprojecten en ook voor meergeneratiewoningen, inclusieve wijken en hofjes;
- Er mogen geen belemmeringen zijn voor collectieve woonvormen voor senioren en gemengd wonen;
- Toegankelijkheid wordt meegenomen bij nieuwbouw, zodat zo veel mogelijk nieuwe woningen levensloopbestendig zijn;
- Gemeente Noordoostpolder bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, waardoor men langer in het eigen huis kan blijven wonen. Dit kan niet zonder een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen

in de regelgeving neemt de gemeente weg. De woningcorporatie grijpt renovaties aan om woningen levensloopbestendig te maken.

BETAALBARE WONINGEN, OOK VOOR JONGEREN

Wonen is voor woningeigenaren die al decennia een huis bezitten meestal goed betaalbaar, voor jongeren en huurders in de vrije sector is betaalbaar wonen in onze gemeente een heel ander verhaal. Daar maken we ons grote zorgen over.

Concrete voorstellen

- Betaalbaar starten: Starters moeten in gemeente Noordoostpolder hun wooncarrière kunnen beginnen. We willen de schaarste eerlijk verdelen en een deel van de te bouwen en vrijkomende sociale huurwoningen reserveren voor starters, die op hun beurt doorstromen zodra hun inkomensniveau dat toelaat;
- Gemeente Noordoostpolder zet zich in om starters ruimte te geven op de woningmarkt. Naast de startersleningen verkennen we nieuwe instrumenten zoals bijvoorbeeld Duokoop (de koper koopt alleen de woning en niet de grond);
- Er is voldoende woonruimte beschikbaar voor jongeren en jongvolwassenen die (eerst) begeleiding bij het zelfstandig wonen nodig hebben. Dit kan gaan om verschillende gradaties van benodigde begeleiding.

SOCIALE HUURWONINGEN

ChristenUnie-SGP wil dat de gemeente de woningcorporatie de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie moet aandacht zijn voor ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan zijn hoe we de bestaande woningvoorraad volledig gaan verduurzamen.

We dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. De woningcorporatie heeft een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. De bewoners hebben inspraak in het leefbaarheidsbeleid.

Concrete voorstellen

- De gemeente zorgt er samen met de woningcorporatie voor dat er voldoende sociale huurwoningen beschikbaar zijn voor speciale doelgroepen (mensen die uitstromen uit beschermd wonen of maatschappelijke opvang, statushouders, arbeidsmigranten);
- ChristenUnie-SGP staat positief tegenover het inzetten van Housing First bij (dreigende) dak- en thuisloosheid. De toewijzing van een woning is de start van een traject met de nodige begeleiding, waarbij het zelfstandig wonen het doel is;
- De gemeente stelt met de woningcorporatie doelen op, gericht op het verbeteren van de energieuishouding van woningen.

DUURZAME WONINGEN EN ANDERE GEBOUWEN

Verduurzaming van de woningvoorraad is een immense opgave en vooral ook een zaak van lange adem. Bij de energietransitie is isolatie van woningen van groot belang. Deze transitie raakt alle terreinen van onze economie en samenleving, niet in het minst de gebouwde omgeving.

Concrete voorstellen

- Wijkgerichte aanpak bestaande bouw. In de bestaande bouw wordt jaarlijks een ambitieus maar realistisch aantal woningen voorzien van een duurzame warmteoplossing. Dit gebeurt in een wijkgerichte aanpak;
- Klimaatbestendige nieuwbouw. Bij nieuwbouw gaat het niet alleen om energiebesparing en gasvrij bouwen, maar ook om klimaatbestendigheid, zowel voor wat betreft de omgang met water - waaronder het afkoppelen van hemelwater en afvalwater - als het voorkomen van hittestress. We willen dat de gemeente volop gebruik maakt van de huidige juridische mogelijkheden en verkent wat er extra nodig is, zoals aanpassing van het Bouwbesluit;
- Bij gronduitgifte voor nieuwbouw geeft de gemeente een informatiepakket aan de kopers van de grond met daarin aandacht voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. De inwoners krijgen tips hoe hun nieuwbouwwoning en de grond erom heen klimaatadaptief te bebouwen en in te richten. Ook krijgen zij tips voor tuininrichting die klimaatadaptief is en bevorderend voor de biodiversiteit;
- Nul-op-de-meter bij nieuwbouw. ChristenUnie-SGP stimuleert de bouw van nul-op-de-meterwoningen bij nieuwbouw door de woningcorporatie. Op deze manier versnellen we de verduurzaming van de woningbouwsector;
- De gemeente faciliteert duurzame woningbouw. Voor pilots met bijvoorbeeld biobased bouwen stelt de gemeente ruimte beschikbaar;
- Voorkom energiearmoede. Wijken met slecht geïsoleerde huizen en bewoners met lage inkomens moeten niet achteraan, maar vooraan staan bij de energietransitie. Waar aardgas geleidelijk wordt vervangen door duurzame warmte, wordt ook geïnvesteerd in isolatie, zodat de energierekening echt omlaaggaat. Daardoor blijven de woonlasten bij verduurzaming gelijk en worden woningen ook nog eens comfortabeler;
- Gemeente ondersteunt "Right to challenge", waarmee samen met inwoners de opgave wordt aangepakt.

DE OPENBARE RUIMTE

Het dagelijks werk van de gemeente: openbare ruimte

Een belangrijk deel van ons leven maken we gebruik van gemeentelijke voorzieningen. De straatverlichting werkt, de straat ligt er netjes bij, er zijn bosjes en grasvelden. Stel je eens voor dat we het zonder openbare verlichting moesten doen! Of dat het vuil niet wordt opgehaald? Met dit dagelijks werk draagt de gemeente bij aan ons geluk.

De openbare ruimte heeft invloed op onze gezondheid. Als we wandelen, kunnen spelen, hardlopen,

of fitnesssen in de buitenruimte. Een hardloopondje wordt spannender als er een start en finishstreep op de weg staan.

Ook gemeente Noordoostpolder moet zich voorbereiden op klimaatverandering. Er komen meer hoosbuien en meer hittegolven. Juist bij de inrichting van de openbare ruimte moet je daar nu keuzes in maken, vindt ChristenUnie-SGP. Met meer ruimte voor water en groen wordt het bebouwd gebied robuuster. Tegelijk geeft dit weer meer kansen voor biodiversiteit.

Ook voor ons gevoel van veiligheid, de vrijheid om anderen te ontmoeten en contacten te leggen is een goede, sociaal veilige, openbare ruimte van levensbelang.

ChristenUnie-SGP denkt dan ook aan groepen die minder makkelijk hun weg vinden, mensen met rollator, blindenstok, of kinderwagen, iedereen moet in onze gemeente zijn of haar weg kunnen vinden.

Concrete voorstellen

- Er is voldoende ruimte voor kinderen om te spelen, in speeltuinen, maar ook in bosjes om hutten te kunnen bouwen en in bomen te klimmen;
- Ons huidig speeltuinenbeleid willen we ruimhartiger vormgeven. We geven meer ruimte aan buurten en wijken om zelf met initiatieven voor speeltuinen te komen en, met zelfwerkzaamheid vanuit de buurt, zorgen we als gemeente voor de financiering van de speeltoestellen;
- De openbare ruimte daagt uit tot spelen en bewegen, ook voor volwassenen;
- De openbare ruimte geeft ruimte aan water en groen om klimaatverandering te kunnen vangen. Stortbuien kunnen zo beter opgevangen worden, bij hete zomers gaan we zo hittestress tegen;
- Onze gemeentelijke gebouwen krijgen zo veel mogelijk groene gevels en daken;
- Ontwerp de openbare ruimte op en top toegankelijk. De gemeente roept een inclusiepanel in het leven. De deelnemers aan dit panel toetsen steeds de toegankelijkheid van openbare ruimte, nieuw- en verbouw publieke gebouwen en nieuwe toeristische routes;
- We elektrificeren alle kleine gereedschappen zoals bladblazers, snoeigereedschap ed;
- De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden;
- Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen willen we tegengaan;
- Bij de inrichting van de openbare ruimte houdt de gemeente rekening met (historische) landschappelijke elementen;
- Bij openbare ondergrondse afvalcontainers plaatst de gemeente zoveel mogelijk groen, gras en bloemen om op een positieve manier zwerfval tegen te gaan.

OMGEVINGSWET

Per 1 juli 2022 komt er een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale- en gezondheidsdomein.

Concrete voorstellen

- ChristenUnie-SGP is voor participatie, waarbij de mate van participatie wordt afgemeten aan de impact van het besluit of beleidsdocument dat voorligt;
- We pleiten voor een goede omgevingsvisie op gemeentelijk niveau; bij voorkeur gemaakt in dialoog met de bewoners van de verschillende (sub-)wijken;
- Belangrijk is ook een goed werkend DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Vooral: goede ondersteuning voor burgers die niet (zo) digitaal vaardig zijn;
- Bij de uitvoering van de Omgevingswet werkt de gemeente nauw samen met buurgemeenten, de Provincie en de Waterschappen.

GROENE SCHOOLPLEINEN

We stimuleren groene schoolpleinen. Kinderen vinden een groen schoolplein leuker, mooier en prettiger, zijn geconcentreerder, rustiger, bewegen meer, zijn meer in contact met de natuur en hebben een uitdagender speelomgeving. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan verminderen van wateroverlast, hittestress en is het goed voor de biodiversiteit.

AFSTEMMING OVER KWETSBARE NATUUR BIJ REGIONALE ENERGIE STRATEGIE (RES)

Ruimtelijke principes en afwegingskaders voor natuur en landschap zijn voor de meeste RES'en nog onvoldoende uitgewerkt. De ChristenUnie pleit voor een goede balans tussen het belang van duurzame energieopwekking en het belang van landschappelijke waarde. Verkeerde keuzes kunnen zeer negatieve en langdurige consequenties voor natuur en landschap hebben. De gemeente betreft actief de organisaties en bewoners uit de omgeving bij het uitwerken van de plannen. Anders komen we bij de uitvoering in de problemen, raken we achter in het halen van onze doelen en delft de natuur verder het onderspit.

3.3 Veilige en bereikbare leefomgeving

WAAR STAAT CHRISTENUNIE-SGP VOOR?

Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar.

Langzaam verkeer krijgt in gemeente Noordoostpolder voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam. Bij verdeling van de openbare ruimte en instelling van verkeerslichten binnen onze gemeente kiest ChristenUnie-SGP daarom voor het STOP principe: Eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer en vervolgens pas de Personenwagen en andere vervoersmiddelen.

ChristenUnie-SGP gaat zich de komende periode verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit (volledig CO2-neutraal in 2050), voor het vermijden van overbodig verkeer en voor vergroting van het aandeel lopen, fietsen en openbaar vervoer in de totale mobiliteit. Om dit te realiseren investeren we in sociaal veilige wandelroutes, in meer ruimte voor de fiets door optimalisatie en uitbreiding van het fietsnetwerk en in goede busverbindingen. De gemeente is (samen met provincie en Rijk) verantwoordelijk voor infrastructuur van hoog niveau.

VOETGANGERS

Concrete voorstellen

- Barrières voor voetgangers moeten verdwijnen. Verhoogd liggende trottoirs moeten op elke hoek voorzien zijn van op- en afritbanden. Voetpaden moeten volledig gebruikt kunnen worden dus obstakels worden weggehaald en overhangend groen of heggen teruggebracht tot de erfgrans;
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen voorziet de gemeente van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten. Bovendien is een bankje een goede ontmoetingsplek!

FIETS

Concrete voorstellen

- ChristenUnie-SGP wil een ambitieuze fietsagenda gericht op groei van het fietsverkeer;
- Er komt in de begroting een apart fietsbudget en er wordt maximaal gebruik gemaakt van subsidies van andere overheden. Inzet is door extra investeringen het fietsgebruik te laten groeien naar tenminste 50% van alle ritten tot 7,5 km. We investeren ook in veelgebruikte woon-werkroutes;
- De gemeente geeft het goede voorbeeld en stimuleert haar medewerkers om woon-

werkverkeer op de fiets af te leggen;

- De gemeente stimuleert woon-werkverkeer op de fiets door dit te agenderen bij reguliere overleggen met organisaties en ondernemers;
- Op 30 km wegen die onderdeel zijn van een fietsroute komen fietsstroken in rood asfalt en heeft de rest van de straat klinkers m.u.v. busroutes. Fietsstroken zijn tenminste 1,80 meter breed zodat fietsers naast elkaar kunnen fietsen. Auto's krijgen met het oog op de verkeersveiligheid of voldoende ruimte om fietsers in te halen of worden door een smal wegprofiel gedwongen achter fietsers te blijven rijden;
- Er komen meer fietsstraten waar de auto 'te gast' is en de fiets het primaat heeft;
- Zo veel mogelijk fietsroutes worden bij sneeuw schoongeveegd;
- De gemeente gaat bij nieuwbouw of herstructurering van wijken uit van het fietsverkeer en richt wijken fiets- en kindvriendelijk in. Er komen sociaal veilige fietsverbindingen die wijken onderling snel verbinden. Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Deze worden zoveel mogelijk verwijderd en niet meer geplaatst;
- Bij winkelcentra, bushaltes en overige attractiepunten komen genoeg fietsenrekken die voldoen aan de normen van Fietsparkeur zodat fietsen veilig en gebruiksvriendelijk kunnen worden gestald;
- De gemeente gaat samen met andere gemeenten in de regio fietsvriendelijke horeca het predicaat fietscafé geven. Deze gelegenheden hebben voldoende stallingen, een sanitaire ruimte, een EHBO-uitrusting, een fietsreparatieset inclusief fietspomp, een gratis watervulpunt en bieden de mogelijkheid om elektrische fietsen op te laden;
- Knelpunten in kaart. Met onze inwoners gaan we de fietsknelpunten inventariseren. We kijken daarbij onder andere naar comfort, veiligheid, directheid en doorstroming;
- De ChristenUnie-SGP gaat zich inzetten voor oplaadpunten voor elektrische fietsen en watertappunten bij culturele plekken;
- We stimuleren dat kinderen fietsen. Ieder kind moet kunnen beschikken over een fiets. Daarom houden we de fiets in het Meedoenpakket;
- We stimuleren het fietsen van en naar school. Daarvoor starten we een campagne.

OPENBAAR VERVOER

Concrete voorstellen

- De gemeente moet blijven lobbyen bij het Rijk voor de zo snel mogelijke aanleg van de Lelylijn! We willen de nieuwe spoorverbinding tussen het Noorden en de Randstad prominent op de landelijke politieke agenda blijft staan. Het uiteindelijke doel is de aanleg van de spoorlijn die Lelystad en respectievelijk Groningen met elkaar verbindt via in elk geval een station in Emmeloord;
- Combinaties met doelgroepenvervoer. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, de gemeente voor andere vormen van publiek vervoer, zoals het leerlingenvervoer. Door dit vervoersaanbod te combineren op plekken en tijden waar de vraag naar OV te laag is,

is veel efficiencywinst te bereiken.

De gemeente zet samen met de provincie in op slimme combinaties van doelgroepenvervoer (regiotaxi's, scholierenvervoer, wmo-vervoer) en openbaar vervoer op plekken en tijden waar reguliere buslijnen onvoldoende rendabel zijn. Zo blijven ook kleine kernen en stadsranden ook zonder auto goed bereikbaar;

- Vraagafhankelijk vervoer is alleen een alternatief voor OV als sprake is van korte aanmeldtijden (maximaal 1 uur) en een aantrekkelijke prijs. Al dit mobiliteitsaanbod moet zero-emissie zijn;
- Nieuwe bewoners krijgen informatie over de OV-bereikbaarheid van hun woonwijk;
- De gemeente spant zich in om de kleine kernen goed bereikbaar te houden voor het OV.

PARKEREN

Concrete voorstellen

- Bij nieuwbouw en herstructurering organiseren we parkeren zo veel mogelijk centraal aan de rand van de wijk. Ook wil ChristenUnie-SGP dat de gemeente het gebruik van deelauto's stimuleert waardoor er minder blik op straat komt. Zo kunnen woonstraten worden vergroend en autoluw worden ingericht en hebben voetgangers, fietsers en spelende kinderen daar het primaat;
- Zoveel mogelijk benzinestations moeten een mogelijkheid krijgen voor het snelladen van auto's. Ook verkennen we de mogelijkheid dit te realiseren op parkeerterreinen van supermarkten en winkelcentra;
- Als laden op eigen terrein niet mogelijk is dan is er binnen een straal van 500 meter een openbare laadmogelijkheid beschikbaar. Het aantal laadpalen wordt uitgebreid en anticipeert op de groei van het aantal elektrische auto's. Hiervoor mogen geen wachtlijsten zijn. Rekening houden met bestaande parkeerdruk en overleg met omwonenden vindt ChristenUnie-SGP belangrijk. Wij pleiten voor de Vehicle-to-Grid technologie zodat elektrische auto's als buffer kunnen dienen in het elektriciteitsnetwerk;
- Inwoners krijgen de mogelijkheid de eigen auto op te laden via een kabel in de stoep;
- Parkeerterreinen nemen kostbare ruimte in en dragen niet bij aan een leefbare woonomgeving. Bij nieuwbouw moet parkeren daarom zoveel mogelijk op eigen terrein en inpandig. Bestaande parkeerterreinen worden waar dit ruimtelijk inpasbaar is voorzien van daken met zonnepanelen om zo bij te dragen aan de klimaatopgave.

ACTIEPLAN DEELAUTO'S

Een auto voor de deur is handig maar kost ook veel ruimte. Straten vol blik zijn minder leefbaar. Elke gewone personenauto wordt gemiddeld 23 uur per dag niet gebruikt. Door het gebruik van deelauto's te stimuleren kan veel ruimte worden bespaard en stimuleren we de verduurzaming van de mobiliteit. Zo bespaart elke autodeler 8 tot 13% CO₂.

Er wordt daarom een Actieplan deelauto's gemaakt samen met bewoners, bedrijven en aanbieders van deelauto's. Doel is tenminste 1 deelauto per 75 woningen in het bebouwde gebied in Emmeloord en de dorpen in 2025 en reductie van het aantal geparkeerde auto's van inwoners met 15% in 2030.

Concrete voorstellen

- De gemeente ondersteunt initiatiefnemers van cooperatieve deelautoprojecten en zorgt voor kennisdeling tussen initiatieven.
- De gemeente zorgt dat alle deelautoaanbieders hun auto's aanbieden op Mobility as a Service-platforms zodat inwoners en bezoekers van Emmeloord en de dorpen gemakkelijk gebruik kunnen maken van deelauto's van verschillende aanbieders.
- De gemeente reserveert voldoende parkeerplekken voor autodeelprojecten.
- Het gebruik van een deelauto wordt gepromoot bij het aanvragen van een rijbewijs.
- Bij introductie van deelautoprojecten in de wijk maakt de gemeente vooraf afspraken met de wijk over het weghalen van parkeerplekken bij een groeiende deelname aan het deelautoproject.
- Er komt een budget om vrijgekomen parkeerplekken snel om te bouwen tot ruimte voor groen, spelen en fietsparkeren zodat bewoners snel resultaat zien in een verbetering van de kwaliteit van hun woonomgeving.
- De gemeente gaat bedrijven stimuleren om te kiezen voor deelauto's, fietsen en OV als alternatief voor de leaseauto of privéauto. De gemeente zoekt hiervoor koplopers die andere bedrijven enthousiast maken om ook mee te doen.
- Alle nieuwe deelauto's in de gemeente zijn vanaf 2024 elektrisch.

VERKEERSVEILIGHEID

Concrete voorstellen

- Uitgangspunt voor het inrichten van de verkeersinfrastructuur is het Duurzaam Veilig principe: wegen zo inrichten dat voor weggebruikers de maximumsnelheid al duidelijk blijkt uit de weginrichting en zij hun snelheid hieraan aanpassen;
- Het verkeer moet met name voor voetgangers en fietsers veiliger worden. Wij zetten in op minimaal 50 procent minder verkeersslachtoffers in 2030 ten opzichte van 2022;
- De maximumsnelheid binnen de bebouwde kom wordt 30 kilometer. Alleen op wegen met openbaar vervoer en ringwegen geldt 50 kilometer per uur. Er komen bovendien meer woonerven waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden. Waar het op korte

termijn niet mogelijk is om de weginrichting aan te passen aan de lagere maximumsnelheid kiezen we voor tijdelijke snelheidsbeperkende maatregelen;

- De maximumsnelheid op de erftoegangswegen gaat grotendeels naar 60 km per uur;
- Landbouw- en vrachtverkeer binnen en buiten de bebouwde kom wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer door het aanleggen van vrijliggende fietspaden. Ook wordt het landbouw- en vrachtverkeer gestimuleerd van daarvoor bestemde wegen gebruik te maken. Op andere wegen wordt het landbouw- en vrachtverkeer ontmoedigd;
- ChristenUnie-SGP vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van wegen, bruggen en viaducten heeft prioriteit. De verkeersveiligheid mag niet in het geding komen door bezuinigingen;
- De gemeente werkt actief mee aan een betere en veiligere bereikbaarheid van onze gemeente vanuit en naar de regio (o.a. A6);
- De ChristenUnie-SGP staat positief tegenover de plannen met betrekking tot de realisatie van de nieuwe ontsluitingsweg voor Urk;
- De N50 is een belangrijke verkeersader voor vele inwoners van Noordoostpolder die werken of studeren in regio Zwolle. De weg is gevaarlijk qua inrichting. Keer op keer gebeuren er ongevallen. ChristenUnie-SGP wil een verbreding van de N50 van Ramspol tot Hattermerbroek. We blijven continue op de deur kloppen bij het Rijk voor financiering van deze belangrijke verbreding. We spreken ook de provincie Overijssel en Flevoland aan op hun verantwoordelijkheid voor de verkeersveiligheid;
- Op basis van registratie van de ongevallen brengt de gemeente tenminste elke vier jaar de zogenaamde 'gevaarlijke plekken' in beeld en richten we een meldpunt gevaarlijke verkeerssituaties voor inwoners in;
- We weren grotere vrachtwagens uit het centrum;
- De gemeente zorgt voor veilige loop- en fietsroutes naar de scholen en richt de omgeving van scholen veilig in door het creëren van schoolstraten: Door straten bij scholen tijdens haal- en brengmomenten af te sluiten;
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen op basisscholen en bij instellingen en stimuleert dat scholen zich aansluiten bij het [verkeersveiligheidslabel](#).

